



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

**Antonii Mvsae Brasavoli Medici Ferrariensis Examen  
omnium Trochiscorum Vnguentorum, Ceratorum,  
Emplastrorum, Cataplasmatumque, & Collyriorum**

**Brasavola, Antonio Musa**

**Venetiis, MDLI**

Vnguenta apud antiquos qualia I

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70720](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70720)

cerchia uocatur, hoc forte instrumentum illud est, quod Hornam hebræus Dauidi dedit, ut ignem in sacrificium Domino succederet cū ipse in area tritureret, ita enim in primo Paralipomenon libro capite uigesimo primo scriptum est. Sed & boues do in holocaustum, & tribulas in ligna, & triticum in sacrificium. SE. Adde tribulum fructicis genus esse in lacubus, aut aquis ortum ducens aculeatum, quem mulieres elixant, acuminibus castrant ac mandunt. BRAS. Deniq; ut huic negotio finem imponamus, uel hinc uel inde murex nomen accepit antiqui ab ostrea, uel pisce denominarunt, recentiores uero ab his iam enarratis trigonū, uel tribulum nuncuparūt, de cuius natura hæc in Hieronymi Brasauoli militis strenuissimi gratiā scripta sint. SE. Nihil aliud nobis superest quàm ea pertractare in quorū gratiam huc accessi. BRASA. Hoc ad te spectat, iam te ipsum labori accingas. SE. Ante quam huc accederē eram accintus, & omnibus Vnguentorū generibus bene præmunitus. BRAS. Eia igitur de Vnguentis pertractare incipito, ut unumquodq; quod paras in examen ducamus.

## SE N E X I.

Cum ergo de Vnguentis tractaturi simus, sæpiusq; audiuerim non fuisse eadem apud antiquos unguenta, qualia sunt in præsentiarum apud recentes, iccirco à te scire optarem quæ essent apud antiquos unguenta, & quæ sub unguenti nomen ueniebant. BRAS. Erant prorsus diuersa antiquorum unguenta ab his quæ nunc ungueta uocatur, immo ut ampliuscule loquar, tria hæc nomina, Vnguentum, emplastrum, ac ceratum, alia hoc tempore

tempore significant quã antiquitus significarēt, & adeo in presentiarum confusa sunt, ut cerata nonnunquam uocentur unguēta, et emplastra unguenta, et e contrario, Antiqui etenim illa solū uocabant unguenta quæ ex odoratis conficerentur, nunc adsunt & foetidissima unguēta, uocabant præterea emplastra illa quæ ex metallicis erant confecta, nunc autem unguenta uocantur, emplastra uero apud recentes sunt illa, quæ ab antiquis cataplasmata uocabantur. adde cerata fuisse apud antiquos ex oleo et cera confecta, nunc illa tantum uocantur cerata quæ ceram quidem recipiunt & oleum, sed maxime inhaerent, ut quandoq; si auferre tentes pillos unã adimant, ob hanc uehementem inhaerentiam à Gale no ἐχρόλλα uocantur, at his prætermiſſis ad unguentum ueniamus, quod ab usu uidelicet unguendi nomen accepit, et quamuis apud antiquos per hoc nomen unguentum odorata significarentur, quæ & μύροκοπία uocabant, tamen unguentum crassitiem quãdam habere debet, & lentorem ut inhaereat, ne à loco facile dilabatur, iccirco hæc esse uidetur inter oleum & unguentum differentia, quod unguentum maiorem lentorem habere debeat, q̄ oleū tñ nō est maxima differentia, immo quinq; apud antiquos inuenies unum et idem esse uocatum oleū et unguentum, ut in primo de Compositione medicamentorum secundum locos capite primo apud Galenum uidere est, ubi simplicia ponit ad alopeciam præsidia, & ait. Quæ autem sufficiēter, scilicet calefaciūt, laurinum ce sue oleum, siue unguentum aut quocunq; tandem nomine appellare uelis, Paulo post in hoc eodem loco, ubi illa in ordinem ponit, quæ sunt magis calida, & minus cali-

da, calidissimis enumeratis inquit, Et Laurinū siue oleū  
 siue unguētū uelis appellare. ut facile colligi possit lau-  
 rinum uocatum nunc oleum, à Galeno & oleum & un-  
 guentum uocari, nam olea uere sunt quæ ex oliuis expri-  
 muntur, reliqua exquisite olea non sunt, sed per similitu-  
 dinē ita uocantur, iccirco baccarum lauri expressum et  
 si oleum uocetur, uere oleum non est, sed baccarū lauri  
 expressum, propterea Galenus nō magnificat siue oleū  
 hoc uocare uolueris, siue unguentū, siue alio noīe ut a-  
 ris, unguēta crassitiē habere oportere Dioscorides atq;  
 Galenus in sexcentis locis ostendunt, nam cum de aliquo  
 simplici odorato uerba faciunt, inquirunt ualere ad spiss-  
 sanda unguenta, ut hinc ellici possit, unguenta apud an-  
 tiquos fuisse crassiora, semperq; fuisse cōfecta ex aliquo  
 oleo, & re alia odorata. in eodem libro superius citato,  
 Galenus mellinum uocat & unguentum et oleum. pra-  
 terea unguenta fuisse spissiora hoc manifeste ostendit,  
 quia idem Galenus in tertij libri de Simplicium medica-  
 mentorum facultatibus calce inter oleum rosaceum, &  
 unguentum rosaceum differentiam facit, quia in oleo  
 nihil odoramenti positum est, quod tamen est positum in  
 unguento ad olei spissamentū. Alexander Tallianus li-  
 bro quinto capite uigesimo secundo in illa parte ubi do-  
 cet non esse adhibendam aquam frigidam hecticis, modū  
 docet rosaceum ceratum conficiendi, quod hecticis ap-  
 plicat, et inquit. Si plus aquæ addatur & olei ut mollius  
 fiat esse unguentum. ut author hic inter ceratum et un-  
 guentum differentiam facere uideatur, quod unguentū  
 liquidius sit, ceratū minus liquidum. et Galenus in quare-  
 to de Sanitate tuenda capite octauo unguentum cū cea-

raro

rato affinitatē habere docet, nam ceratū facit, & uocatur unguentum, cum ait. Quod si nec ea sit ad manum (scilicet libanotis) betæ albæ radix, & cucurbitæ agrestis, & althææ & uitis albæ efficaciter euaporant, ubi suam ipsæ qualitatem uiresq; in oleo aliquo similis facultatis dimiserunt. Quodcumq; uero sic præparatum oleū est, in id si uel ceram solam, uel cum ea resinam iniicere uoles: non solum pulcherimum, sed etiam quod in loco bene hærebit, unguentū facies. ut hinc colligi possit, ceratum ex oleo & cera, & alijs quibusdam additis uocasse unguentum, & si etiam probe in hæreat, unguentum uero multa recipere debere et odorata, Dioscorides testari uidetur in illius partis præfatione, in qua de unguentis acturus est, cum ait. Verum quoniam & unguenta in aliquot malis olfactu aspersione & medicamentis adiecta utilia sunt, exigere rei ordinem existimamus, ut eorum ratio etiam à nobis tradatur, in quorum probatione contemplari oportebit an id ex quo temperatum unguentū fuerit odorem indicet, optimum enim iudicium hoc est, & si in aliquibus seruandum non sit, quod eumcunt sæpenumero quæ uehementiora admixta fuerint, ut in amaracino, crocino, ex fœnu græco, alijsq; quibusdam quæ ex eorum tractatione & usu probanda erunt. SE. Dioscorides igitur ab odore unguenta probat. BRAS. Ob hoc tibi dixi unguenta apud antiquos fuisse odorata.

S E N E X.

II.

A Græcis quomodo uocantur unguenta? BRASA.  $\mu\acute{\upsilon}\rho\alpha$ . SE. Ita forte uocabantur, quia ex myrrha conficiebant. BRAS. Ita prorsus arbitrantur authores;

n iij tamen